

Posudek bakalářské práce Pavliny Hausvaterové

Vzdělávání dětí s těžkým mentálním postižením v rehabilitační třídě

Podklady pro zpracování své bakalářské práce získala autorka v rámci svého zaměstnání v jedné mimopražské základní škole speciální. Rozhodla se, že se bude věnovat problematice vzdělávání osob s těžkým mentálním postižením.

Tomu je také obsahově přizpůsobena teoretická část celého textu. Studentka v ní charakterizuje mentální postižení a osoby s mentálním postižením, historii vzdělávání dětí s mentálním postižením, vzdělávací metody využívané pro tuto cílovou skupinu a nakonec se věnuje tematice rehabilitačních tříd jako takových.

Z textu je zřejmé, že Pavlína problematice rozumí a dobře ji promýšlela. Velmi dobře je např. popsán současný systém vzdělávání dětí s mentálním postižením (kap. 3). Přesto mám několik drobných výhrad k obsahu. V odborné práci není vhodné odborné pojmy vyhledávat v internetových obecných encyklopediích (viz s. 12). Když už to autorka udělala, měla encyklopedii zařadit do seznamu použité literatury. Nevím, proč je jako příklad zakládání ústavů uveden Jedličkův ústav, který vznikl jako poslední a je pro děti s tělesným postižením. Ústavy pro děti s mentálním postižením vznikaly už v 19. století, jako první pražské Ernestinum v roce 1871.

Výrazně nesouhlasím s terminologií, kterou Pavlína používá pro označování osob s mentálním postižením. Téměř zásadně nerespektuje pravidlo *people first* a mluví o mentálně postižených. Přitom do úvodu zařadila úvahu o tom že nebude používat pojem mentální retardace, který podle ní má pejorativní nádech. Osobně si myslím, že větší význam má používání pravidla *people first*.

Praktická část je zpracována na 26 stranách. Jejím cílem je „ukázat, že vzdělávání dětí s těžkým mentálním a kombinovaným postižením v rehabilitační třídě má smysl a na konkrétních případech prokázat, že i tyto děti jsou schopny si osvojit některé základní dovednosti...“ (s. 41).

V kapitole 6 na začátku praktické části studentka představuje konkrétní školu v Ledči nad Sázavou, ve které získala materiál pro svou práci. Je zde stručně popsán průběh výuky v dané třídě. Jádrem praktické části jsou tři kazuistiky. Důvod jejich zařazení lze odvodit jen z citovaného cíle. Je to jediná metoda, kterou autorka použila k dosažení cíle. Ostatní kapitoly problematiku jen dokreslují, a to včetně kapitoly 10, ve které je popsána výuka vzdělávacího tématu Domácí zvířata. Je nutno říct, že prostřednictvím kazuistik se autorce celkem podařilo ukázat, že děti zařazené do rehabilitační třídy dělají pokroky. Na konci praktické části chybí shrnutí.

Cíl práce lze přesto považovat za splněný. Po formální stránce je text v pořádku, jen se v něm objevuje hodně různých chyb. Nenašla jsem nikde zmínku o tom, že rodiče dětí souhlasili se zveřejněním fotografií, kterými je práce doplněna. Doufám tedy, že si souhlas autorka vyžádala a jeho nezařazení do textu je jen opomenutím.

Práci mohu doporučit k obhajobě. Prosím, aby se při ní studentka vyjádřila k tomuto posudku a zodpověděla následující otázky

1. Jaký význam má existence rehabilitačních tříd pro rodiče dětí s těžkým postižením?
2. Jakými dalšími způsoby byste mohla prokázat, že existence rehabilitačních tříd má smysl?
3. V čem podle vás má přínos existence rehabilitačních tříd?

Navrhuji hodnotit stupněm C – dobře.

V Praze dne 11. 1. 2011

Mgr. Marie Ortová
vedoucí bakalářské práce